

شناخت حوضه‌های آبریز استان لرستان

امین پورحقی

(دانشیار، شد زمین‌شناسی اقتصادی)

اه ر پورحقی

(دکتری هیدرولوژی و منابع آب)

فریدون رادمثن

(دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز)

۱۳۹۸

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

سرشناسه	:	پورحقی، امین، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	:	شناخت حوضه‌های آبریز استان لرستان
مشخصات نشر	:	امین پورحقی، امیر پورحقی، فریدون رادمنش.
مشخصات ظاهری	:	تهران: موسسه آموزشی تألیفی ارشدان، ۱۳۹۸.
شابک	:	[۷۱] ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
وضعیت فهرست نویسی	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۳۳۶-۸
یادداشت	:	فیپا
موضوع	:	کتابنامه: ص: [۷۱].
موضوع	:	آبخیزها -- ایران -- لرستان
موضوع	:	Watersheds -- Iran -- Lorestan
موضوع	:	جغرافیای طبیعی -- ایران -- لرستان
موضوع	:	Physical geography -- Iran -- Lorestan
شناسه افزوده	:	حقی، امیر، ۱۳۶۷-
شناسه افزوده	:	رادمنش، فریدون، ۱۳۳۶ -
رده بندی کنگره	:	GB۹۰۰
رده بندی دیویی	:	۹۱/۴۰۹۸۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۰۸۰۲۵۴

ارشدان

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

■ نام کتاب:	شناخت حوضه‌های آبریز استان لرستان
■ تألیف:	امین پورحقی - امیر پورحقی - فریدون رادمنش
■ ناشر:	آموزشی تألیفی ارشدان
■ ویرایش:	اول
■ نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۸
■ جروفچینی و صفحه آرایی:	ندا یزدانی
■ طراح و گرافیکست:	www.irantypist.com
■ شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۳۳۶-۸
■ شمارگان:	۱۰۰۰
■ مرکز خرید آنلاین:	www.arshadan.com www.arshadan.net
■ مرکز پخش و توزیع:	۰۲۱۴۷۶۲۵۵
■ قیمت:	۱۵۰۰۰ تومان

پیشگفتار

به نام خداوند بخشنده مهربان

حوضه آبریز، محدوده یا منطقه‌ای از زمین است که آب سطحی ناشی از باران و ذوب برف یا یخ به سمت یک نقطه واحد جمع می‌شود، که معمولاً نقطه‌ی خروجی حوضه است، که در آنجا آب‌ها به یک پیکره‌ی آبی مثل یک رودخانه، دریاچه، مخزن سد، پای‌رود، تالاب، دریا یا اقیانوس می‌پیوندند. پر آب‌ترین حوزه‌های آبریز ایران در خاک و پهنه جغرافیایی استان لرستان وجود دارد که این امر موجب ایجاد طبیعتی سرسبز و بهشت وار در این قطعه از سرزمین ایران شده است. استان لرستان بیش از ۳۳ رودخانه دائمی جریان دارد که بر اساس نحوه آبریز به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند. رودهای حوضه‌ی دز و رودهای حوضه کرخه در مجموع ۹۶ درصد سطح استان را دربر می‌گیرند و رودهای حوضه مرکز، در ساحل کوچکی از شرقی‌ترین قسمت استان را به خود اختصاص داده‌اند. رودخانه سبز، تیره، رودخانه بختیاری، سرخاب، کشور، سبز، چم چیست، اسک، رودخانه ایگودرز و ازنا از جمله رودخانه‌های حوضه آبریز دز هستند.

رودخانه سیمره، کشکان، کهمان، دره شهر، گند، خره آباد و کرگانه نیز حوضه آبریز کرخه را تشکیل می‌دهند. این در حالی است که در این رودخانه‌های بزرگ و پر آب موجب ایجاد آبشارهای منحصر به فردی در مسیر جریان این رودخانه‌ها در دل صخره‌های استان شده است. در حال حاضر بالغ بر ۵۰ آبشار بزرگ و کوچک در پهنه استان لرستان وجود دارد که بخش مهمی از این آبشارها در مسیر رودخانه‌های این استان قرار گرفته‌اند.

امین پورحقی، امیر پورحقی و فریدون رادمنش

زمستان ۱۳۹۸

فهرست

فصل اول ۱۳

- ۱-۱- حوضه آبریز ۱۳
- ۱-۱-۱- تعریف حوضه آبریز ۱۳
- ۱-۱-۲- شکل حوضه ۱۴
- ۱-۱-۳- وسعت حوضه ۱۴
- ۱-۲- ارتفاع متوسط حوضه ۱۵
- ۱-۲-۱- زهکشی حوضه ۱۵
- ۲-۱- انواع حوضه های آبریز ۱۶
- ۱-۲-۱- حوضه های افشانوسی ۱۶
- ۲-۲-۱- حوضه های آبریز رودخانه ای ۱۶
- ۳-۲-۱- حوضه بسته ۱۶
- ۴-۲-۱- اهمیت بررسی حوضه های آبریز ۱۶
- ۵-۲-۱- ضوابط تقسیم بندی رکد گاری حوضه های آبریز ۱۷
- ۶-۲-۱- حوضه های آبریز اصلی ایران ۱۷
- ۷-۲-۱- معرفی حوضه آبریز رودخانه در ۱۸
- ۸-۲-۱- معرفی حوضه آبریز رودخانه کرخه ۲۱

فصل دوم ۲۳

- ۱-۲- پوشش گیاهی منطقه لرستان ۲۳
- ۱-۱-۲- جنگل ها ۲۳
- ۲-۱-۲- مراتع ۲۴

فصل سوم ۲۵

۳-۱- رودخانه‌ها ۲۵

۳-۱-۱- رود ۲۵

۳-۱-۲- رودخانه ۲۵

۳-۱-۳- مخروط افکنه و دلتا ۲۵

۲-۱- طولانی‌ترین رودهای جهان ۲۶

۱-۱-۵- شناسی رودخانه ۲۶

فصل چهارم ۲۷

۴-۱- آشنایی با استان لرستان ۲۷

۴-۲- جغرافیای لرستان ۲۸

۴-۲-۱- موقعیت ۲۸

۴-۲-۲- آب و هوا ۲۹

۴-۲-۳- سرد کوهستانی ۲۹

۴-۲-۴- معتدل مرکزی ۲۹

۴-۲-۵- گرم جنوبی ۳۰

۴-۲-۶- پدیده‌های آب و هوایی ۳۰

فصل پنجم ۳۱

۵-۱- منابع آب استان لرستان ۳۱

۵-۱-۱- آب‌های سطحی ۳۱

۵-۱-۲- آب‌های زیرزمینی ۳۱

۵-۱-۳- رودها ۳۲

۵-۱-۴- دریاچه‌ها ۳۲

۵-۱-۵- تالاب‌ها ۳۲

۵-۱-۶- منابع آب زیرزمینی ۳۳

۳۳.....۵-۱-۷- منابع آب در مخازن آهکی

۳۳.....۵-۱-۸- منابع آب استان لرستان

فصل ششم..... ۳۷

۳۷.....۶-۱- رودخانه‌های استان لرستان

۳۷.....۶-۱-۱- رودخانه‌های حوضه آبریز دز

۳۸.....۶-۱-۲- رودخانه‌های حوضه آبریز کرخه

۴۰.....۶-۱-۳- رودخانه سیمره

۴۱.....۶-۱-۴- رودخانه سزار

۴۲.....۶-۱-۵- رودخانه کشکان

۴۳.....۶-۱-۶- رودخانه کهمان

۴۳.....۶-۱-۷- رودخانه کهن

۴۴.....۶-۱-۸- رودخانه رودبار، گودرز

۴۴.....۶-۱-۹- رودخانه ختاری

۴۵.....۶-۱-۱۰- پتانسیل‌های آبی استان لرستان

فصل هفتم..... ۴۷

۴۷.....۷-۱- زمین‌شناسی عمومی استان لرستان

۴۷.....۷-۱-۱- پهنه سندج سیرجان

۴۹.....۷-۱-۲- پهنه زاگرس

۴۹.....۷-۱-۳- زیر زون زاگرس مرتفع

۵۰.....۷-۱-۴- زاگرس چین خورده

فصل هشتم..... ۵۳

۵۳.....۸-۱- بررسی ذخایر معدنی استان لرستان

۵۳.....۸-۱-۱- سنگ‌های نما و تزئینی

۵۴.....۸-۱-۲- سنگ چینی